

Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen

Kehittämisen tavoitteet

- Luoda systemaattinen ja yhdenmukainen tapa poissaoloihin puuttumiseen kunnasta ja koulusta riippumatta.
- Kokeilla yhteistä kyselyä koulupoissaoloihin (SRAS-R)
- Tehostaa olemassa olevien interventioiden suunnitelmallista käyttöä
- Sujuvoittaa palvelupolkua erityistason palvelujen kanssa.

Kehittämisprosessi:

- Malli on kehitetty yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämisryhmässä sekä Lasten mielenterveysryhmässä (koulupoissaolokyselyn (SRAS-R) osalta).
- Pilottiin osallistuville pidettiin kick off-tilaisuus.
- 11 perusopetuksen yksikköä osallistui pilotointiin keväällä 2018.
- Malli ja kysely pilotoitiin myös ruotsiksi.

Poissaoloihin (luvaton poissaolo, sairauspoissaolo ja muu huolestuttava poissaolo) puuttuminen perusopetuksessa

Ennaltaehkäisevä toiminta

Yhteisöllisen opiskeluhuollon keinoin lisätään oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Sujuva yhteistyö kodin ja koulun välillä.

Oppilaiden läsnäoloa koulussa seurataan **systemaattisesti ja jatkuvasti**.

Oppilashuoltohenkilöstön konsultointi mahdollisimman matalalla kynnyksellä.

Huoli puheeksi

Oppilaan poissaoloista herää huoli kotona/koulussa.

Luokanopettaja/luokanvalvoja keskustelee asiasta oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajiin ja sopii mahdollisesta yhteydenotosta oppilashuollon työntekijään.

Tehdään perusteellinen kartoitus poissaolojen syistä ja kokonaistilanteesta. Kartoituksen osana voidaan esim. käyttää koulupoissaolokyselyä (SRAS-R).

Yli 30 h

Jos tilanne ei korjaannu selvittelyn ja puhelinkeskustelun jälkeen (poissaoloja yli 30h), opettaja kutsuu koolle palaverin. Palaveri kokoaa yhteen ne toimijat, jotka oppilas ja hänen huoltajansa arvioivat tarpeelliseksi oppilaan koulunkäynnin tukemisessa. Pohditaan myös ketkä muut toimijat voisivat tukea oppilasta.

Useimmiten mukaan kutsutaan myös joku/jotkut oppilashuollon työntekijöistä. Tarvittaessa voidaan muodostaa **monialainen asiantuntijaryhmä**, joka sopii tukitoimista ja seurannasta yhdessä.

Koulun tukitoimet mietitään. Tarvittaessa koulun ulkopuolisten tahojen **konsultaatiot**.

Sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto harkittava.

Yli 50 h

Tarvittaessa (kun poissaoloja yli 50h) kutsutaan mukaan koulun ulkopuolisia toimijoita yhteistyöhön ja pohditaan puuttumisen keinoja.

Sovitaan yhdessä, miten oppilaan tilanteen etenemistä seurataan ja kuka siitä miltäkin osin vastaa.

Sovitaan myös **seurantapalaverin** ajankohta ja **vastuuhenkilö** oppilaan asioissa.

Koulun tukitoimet mietitään. Koulun ulkopuolisten tahojen **konsultaatiot ja yhteistyö**.

Tilannetta seurataan jatkuvasti. Lastensuojeluilmoitus harkittava.

Yli 70 h

Mikäli tukitoimet ja seurantapalaverit eivät auta ja poissaoloja kaikesta huolimatta on jatkuvasti/runsaasti (yli 70h), tehdään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tai lastensuojeluilmoitus konsultaation pohjalta.

Koulu on tässä vaiheessa selvittänyt poissaolojen syitä omalta osaltaan ja käyttänyt koulun tukitoimia monipuolisesti.

Lastensuojeluilmoituksen pohjana on huoli poissaolojen aiheuttamasta syrjäytymisriskistä ja normaalin kehityksen ja koulunkäynnin vaarantumisesta. Ilmoituksessa mainitaan koulussa jo tehdyt kartoitukset, tukitoimet sekä huoltajien kanssa tehty yhteistyö.

Sovitaan myös **seurantapalaverin** ajankohta ja **vastuuhenkilö** oppilaan asioissa.

Ingripande i skolfrånvaro inom den grundläggande utbildningen (olovlig frånvaro, sjukfrånvaro eller annan oroande frånvaro)

Konsultation av elevhälsopersonalen med så låg tröskel som möjligt.

Ta upp oron

Elevens frånvaro väcker oro hemma i skolan.

Klassläraren/klassföreståndaren diskuterar saken med eleven och tar kontakt med vårdnadshavarna och kommer överens om ev. kontakt med elevhälsopersonal.

Förebyggande verksamhet

Via den generellt inriktade elevhälsan arbetar man för ökad elevdelaktighet och gemenskaps-känsla.

Samarbetet mellan hem och skola är smidigt

Elevernas närvaro i skolan följs upp **fortgående och systematiskt.**

Grundläggande kartläggning av frånvarons bakomliggande orsaker och elevens helhetssituation. Som en del av kartläggningen kan t.ex. enkäten om skolfrånvaro (SRAS-R) användas.

Över 30 h

Om situationen inte har korrigerats efter utredning och telefonsamtal (frånvaro över 30 h) sammankallar läraren till ett möte. Till mötet kallas de aktörer som eleven och vårdnadshavarna anser behövas för att stöda elevens skolgång. Man funderar även vilka andra aktörer som kunde stöda eleven.

Vanligen bjuds även någon/några från elevhälsopersonalen med. Därmed kan man bilda en **sektorsövergripande expertgrupp**, som tillsammans kommer överens om stödåtgärder och uppföljning.

Man går igenom skolans stödåtgärder. Vid behov **konstuleras aktörer utanför skolan.**

Vid behov kontakt med socialvården för bedömning av stödbehovet.

Över 50 h

Vid behov (när frånvaron är över 50 timmar) kallar man in andra aktörer till mångprofessionellt samarbete och funderar tillsammans över sätt att ingripa.

Tillsammans kommer man överens om uppföljning av hur elevens situation utvecklas och arbetsfördelningen vid uppföljningen.

Man kommer också överens om tidpunkten för ett **uppföljningsmöte** och **ansvarspersonen** i elevens ärende.

Man går igenom skolans stödåtgärder. Vid behov **konstuleras aktörer utanför skolan.**

Situationen följs upp fortgående. Vid behov barnskyddsanmälan.

Över 70 h

Om stödåtgärderna och uppföljningsmötena inte hjälper och frånvaron trots detta förekommer fortgående/rikligt (över 70 h) tas i första hand kontakt enligt socialvårdslagen för bedömning av stödbehovet eller görs en barnskyddsanmälan grundad på konsultation.

Skolan har i detta skede utrett orsaken till frånvaron för sin del och använt skolans stödåtgärder på ett mångsidigt sätt.

Grunden till barnskyddsanmälan är oro över risk för marginalisering på grund av frånvaron och äventyrande av normal utveckling och skolgång. I anmälan nämns kartläggningens resultat, de stödåtgärder som redan använts i skolan samt hur de fungerat och hur man samarbetat med föräldrarna.

Man kommer också överens om tidpunkten för ett **uppföljningsmöte** och **ansvarspersonen** i elevens ärende.

Ennaltaehkäisy ja erilaiset poissaolot

- Koululäsnäoloa voidaan vahvistaa yhteisöllisen opiskeluhuollon keinoin lisäämällä:
 - oppilaiden ja huoltajien osallisuutta koulun arjessa,
 - yhteisöllisyyden tunnetta
 - positiivista ilmapiiriä.
- Yhteistyö kodin ja koulun välillä on sujuvaa
- Vanhemmat ymmärtävät roolinsa oppilaan koululäsnäolon tukemisessa.
- Toimintamalliin on yhdistetty kaikki poissaolot (luvattomat, huoltajien kuittaamat sairauspoissaolot ja muut huolestuttavat poissaolot).
 - Poissaoloilmiötä on tärkeää selvittää jo varhaisessa vaiheessa
 - Jokaisessa koulussa tulee olla toimiva tapa seurata poissaoloja systemaattisesti ja jatkuvasti
 - Onko oppilaan poissaoloista löydettävissä kaavaa?

Perusteellinen kartoitus

- Kattaa sekä poissaolojen taustatekijöitä että oppilaan kokonaistilannetta.
 - Koulupoissaolokysely (SRAS-R)
 - Kyselyn lisäksi kartoitetaan esim. kiusaaminen, oppimisvaikeudet----> Mahdollisimman kokonaisvaltainen kartoitus
- Yhteispalaverin aika
 - Kartoituksen läpikäynti oppilaan ja huoltajien kanssa
 - Keskustellaan poissaoloihin liittyvistä pulmakohdista
 - Autetaan oppilasta ja huoltajia näkemään syitä poissaolojen taustalla
 - Pohditaan, miten vanhemmat voivat tukea oppilaan tilanteen ratkaisemista
 - Miten oppilaan koulunkäyntiä voidaan tukea?
 - Ketkä muut toimijat voisivat tukea oppilasta ja perhettä?

Monialainen yhteistyö

- Jos yli 50 h poissaoloja -> yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa tärkeää
- Monitoimijaisen yhteistyön syventäminen -> yhdessä mietitään erilaisia puuttumisen keinoja
- Kun ajankohtaiseksi tulee sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tai lastensuojeluilmoitus – nosta poissaolomäärän lisäksi esille:
 - Kartoituksen tulokset poissaolojen syistä ja oppilaan kokonaistilanteesta,
 - Koulun tukitoimet ja miten ne ovat toimineet
 - Yhteistyö huoltajien kanssa